

10-40/8/1959

A Legfőbb Ügyész, a Belügyminiszter és az Igazságügyminiszter
006/1959. számu

e g y ü t t e s u t a s í t á s a

a politikai bűncselekmények miatt büntető eljárás alá vont személyek ügyében keletkezett bünygyi iratok nyilvántartásának szabályozásáról.

A belügyi, ügyészségi és bírósági szervek nyilvántartási, ügykezelési rendje egymástól eltérő. A Belügyminisztériumban a politikai bűncselekmények miatt eljárás alá vont személyek ügyében vezetett nyilvántartás nem pontos, mert az ügyészségek, bíróságok nem közlik az ügyekben hozott érdemi intézkedésekről szóló határozatokat. Ennek következtében egyes állampolgárok alaptalanul hátrányos helyzetbe kerülhetnek, vagy jogtalanul különböző engedményekben részesülhetnek. Ez sérti a szocialista törvényességet, ellentétes Pártunk politikájával.

A politikai bűncselekmények miatt eljárás alá vont személyek ügyében keletkezett iratok nyilvántartásának egységes szabályozása érdekében a következőket rendeljük el:

I.

- 1./ A BM. politikai nyomozó szervei a vizsgálat során keletkezett iratokat 2 példányban elkészített vizsgálati dossziékban kötelesek elhelyezni. Az eredeti iratokat tartalmazó dossziékat a nyomozás befejezése után az illetékes ügyészségnek, majd a bíróságnak kell átadni a további eljárás lefolytatása végett.
- 2./ A BM. II/11 osztály az irattározásra beküldött vizsgálati dossziékba minden olyan ügyiratot elhelyez, amely a vizsgálat befejezése után az ügyben keletkezett érdemi intézkedésekre vonatkozik.
- 3./ Az illetékes ügyészség vezetője a vádirat benyújtásával egyidejűleg írásban külön felhívja a bíróság elnökének figyelmét arra, hogy a bírósághoz vádirattal megküldött valamely konkrét ügyben a BM. politikai osztálya nyomozott, s így ebben az ügyben a jelen együttes utasítás alkalmazandó. Ez az átirat az iratokhoz nem csatolható. A bíróság elnöke az ilyen ügyekről külön nyilvántartást köteles vezetni és gondoskodnia kell arról, hogy az eljáró tanács elnöke ezekben az ügyekben az együttes utasítás rendelkezéseit maradéktalanul tartsa be.
- 4./ A politikai nyomozó vizsgálati szervek az érvényben levő utasításoknak megfelelően kötelesek a büntető eljárás során tett alábbi intézkedésekről haladéktalanul értesíteni a BM. II/11 osztályt:

- a./ nyomozás elrendelése, őrizetbevétel, vagy előzetes letartóztatás,
  - b./ nyomozás megszüntetése, befejezése, szabadlábrahelyezés,
  - c./ a vizsgálat befejezése után a vizsgálati dosszié másolati példányát a BM II/11 osztálynak irattározásra kell megküldeni.
- 5./ Az ügyészi szerveknek az alábbi intézkedésekről az okiratok vagy indokolt határozatok egyidejű megküldésével kell a BM. II/11 osztályt értesíteni:
- a./ A politikai nyomozó szervektől átvett ügyekben:
    - pótnyomozás elrendeléséről,
    - saját hatáskörben lefolytatott pótnyomozásról oly an esetben, ha annak eredménye az ügy elbírálását befolyásolhatja,
    - előzetes letartóztatásról, szabadlábrahelyezésről, vagy nyomozás megszüntetéséről,
    - vádemelésről.
  - b./ A politikai nyomozó szervek által vizsgált ügyekben a jogerős befejezés után:
    - törvényességi óvásról,
    - perujítási indítványról,
    - az ügyben készült érdemi előterjesztésekről.
- 6./ Az I. és II. fokon eljáró bíróságok azokban az ügyekben, amelyekben a politikai nyomozó szervek jártak el, érdemi határozataik kiadmányát - indoklásukkal együtt - a meghozatalukat követő 30 napon belül kötelesek a BM II/11. osztálynak megküldeni. Így meg kell küldeni:
- a./ az előkészítő ülésen hozott határozat,
  - b./ az előzetes letartóztatás elrendelése, vagy megszüntetése,
  - c./ az eljárás megszüntetése, vagy felfüggesztése,
  - d./ a pótnyomozás elrendelése tárgyában hozott határozat kiadmányát,
  - e./ az I., illetve II. foku bíróság ítéletének, illetve az eljárást befejező végzésének kiadmányát,
  - f./ a Legfelsőbb Bíróságnak a perujítást elrendelő, valamint a törvényességi óvás folytán hozott határozatnak, nemkülönben az ezek alapján lefolytatott új eljárás során bíróságok által hozott, a fenti a./ - c./ pontokban felsorolt határozatoknak kiadmányát.
  - g./ A Népköztársaság Elnöki Tanácsa kegyelmet gyakorló elhatározásának másolatát.

II.

- 1./ Kivételes esetekben, amikor a büntetőügyek különleges jellege megkívánja, a BM. II/8. osztály vezetője az Igazságügy-minisztérium Felügyeleti Főosztálya vezetőjének és a Legfőbb Ügyészség Politikai Osztálya vezetőjének egyetértésével a nyomozás befejezéséig indokolt határozatot hozhatnak az

ügy iratainak különleges kezeléséről. Ilyen esetben a BM. politikai vizsgálati szervei a dossziét csak 1 példányban készítik el. A vizsgálati dossziét a büntetőeljárás jogerős befejezése után a bíróságok kötelesek a BM.II/11. osztályának megküldeni irattározás végett. Az irattározott iratokból egyes részeket kiemelni, vagy a sorszám szerint rendezett iratokat ettől eltérő módon elhelyezni nem lehet. Ilyen dossziét a bíróságoknak irattározni nem szabad. Az irattározásnak ez a módja nem érinti az igazságügyminiszternek az irattározással kapcsolatos ellenőrzési jogát.

Különleges ügykezelést elrendelő határozat hozatalára egészen kivételes esetekben, akkor kerülhet sor, ha azt vagy az ügy tárgyára vagy az elkövető személyére figyelemmel országos érdek indokolja.

- 2./ A fentiek szerint hozott határozat 3 példányban készül. Egy példánya átadandó a BM.II/11. osztályának, a fennmaradó 2 példányt meg kell küldeni az illetékes ügyészség vezetőjének, aki az egyik példányt - a vádirat benyújtása esetén - külön átirattal megküldi a bíróság elnökének, aki azután az eljáró tanács elnökét erről tájékoztatja és gondoskodik arról, hogy a bíróság czekben az ügyekben a jelen együttes utasítás rendelkezései szerint járjon el.
- 3./ A vizsgálati dossziében folyamatosan kell elhelyezni minden ügyészségi és bírósági iratot, határozatot, végzést, és ítéletet, valamint az esetleges törvényességi órással, perújítással, vagy kegyelmi kérvénnyel kapcsolatban kezelt iratokat.
- 4./ Ha a különleges ügykezelés alá vont vizsgálati dossziében kezelt iratokra az eljárás jogerős befejezése után az ügyészi vagy bírói szerveknek, illetve az Igazságügyminisztériumnak szüksége van, a BM. II/11. osztálytól kell kikérni.

Az iratok kiadását a BM. II/11. osztály csak az Igazságügyminisztérium felügyeleti főosztálya vezetőjének, a Legfőbb Ügyészség politikai osztálya vezetőjének, illetve a Legfelsőbb Bíróság elnökének, az ügyben eljáró bíróságok és ügyészségek megyei /fővárosi/ vezetőinek aláírásával ellátott átirat alapján teljesítheti. Az átiratban meg kell határozni, hogy milyen intézkedés céljából kéri az ügy iratait. A kért iratokat 24 órán belül meg kell küldeni vagy a teljesítés akadályát közölni.

- 5./ A II. fejezetben foglalt minden ügyben a titkos ügykezelésre vonatkozó szabályok alkalmazandók.

III.

Jelen utasítás kiterjed a katonai bűnüldöző és igazság-szolgáltató szervekre is. Ezekben az ügyekben a különleges ügykezelés elrendeléséhez ügyészi vonalon a katonai főügyész, az Igazságügyminisztérium részéről a katonai főosztály vezetőjének egyetértése szükséges.

Az iratok kiadását pedig a katonai főügyész, az Igazságügyminisztérium katonai főosztálya vezetőjének, a Legfelsőbb Biróság katonai kollégiuma elnökének, illetve az ügyben eljáró elsőfokú katonai ügyészség és katonai bíróság vezetőjének kérésére történhet meg.

Jelen utasításban politikai bűncselekmény fogalma alatt azokat a bűnügyeket kell érteni, melyekben a vizsgálatot a BM. politikai nyomozó szervei folytatták le.

A bíróságok, ügyészségek és a BM. politikai nyomozó szervei a jelen utasításban előírt értesítéscikket csak az "Állami Futárszolgálat" igénybevételével teljesíthetik.

Jelen utasítás 1959 december 1-én lép hatályba. Az utasítás nem vonatkozik az 1959 december 1 előtti ügyészségnek, bíróságnak átadott ügyek kezelésére, irattározására.

Budapest, 1959 november hó 16.

Dr. Szénási Géza sk.
Legfőbb Ügyész.

Biszkú Béla sk.
Belügyminiszter.

Dr. Nezvál Ferenc
Igazságügyminiszter sk.

A kiadmány hitelélül.

Gimmelpál
TÜK. vezető.

188

SZIGORUAN TITKOS!	
Írt. sz.: 01000	Lap. sz. 2
Érk.: 1959. XI. 28.	
Ügyintéző: Főkapitány elnöke	

MINOSITES MEGSZUNT
Az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ának
figyelemmel

Poz. igaz. 0
G. Mészáros
1959. XI. 28.